

ПЛАН ЗАХОДІВ
з наукової та науково-технічної діяльності Біосферного заповідника "Асканія-Нова"
імені Ф.Е. Фальц-Фейна НААН у 2017 році

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
1	2	3	4
1.	Провести патентні дослідження, розробити технічне завдання, план НДР ПНД НААН 11 "Заповідна справа" на 2017 р., календарний план та робочу програму	Науковці / науковий відділ, наукова бібліотека	Науковий відділ, наукова бібліотека, січень–березень
2.	Підготувати дані про рідкісні види диких тварин для Міжнародних племінних книг (кулан туркменський, кінь Пржевальського, журавель степовий, журавель сірий, журавель вінценосний)	Ясинецька Н.І., Мезінов О.С. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Науковий відділ, січень–грудень
3.	Підготувати звіт про колекцію тварин зоопарку для ЄАРАЗА (Московський зоопарк)	Ясинецька Н.І., Мезінов О.С., Корінець Н.О., Смаголь В.О., Левада Т.В. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Науковий відділ, січень
4.	Підготувати матеріали та обладнання для виконання польових та камеральних робіт	Наукові та науково-технічні співробітники / науковий відділ	Науковий відділ, січень–березень
5.	Провести рекогносцирувальні обстеження, добір та закладка пробних площ і трансект на території природного ядра	Гавриленко В.С., Шаповал В.В., Поліщук І.К., Думенко В.П., Листопадський М.А., Гофман О.П., Половинка Н.Д. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Природне ядро заповідника, січень–травень
6.	Моніторинг стану природно-територіального комплексу Біосферного заповідника "Асканія-Нова"	Науковці / науковий відділ	Біосферний заповідник, протягом року
7.	Відібрати зразки ґрунту на цілині для дослідження сезонної динаміки вологості та рН ґрунтових зразків відповідно до ліміту та дозволу	Звегінцов С.С. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Природне ядро, травень-листопад
8.	Дослідити структуру судинної флори природного ядра та фітоценотичну структуру і просторову диференціацію рослинних угруповань заповідного степу	Шаповал В.В., Гофман О.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Природне ядро, протягом року
9.	Провести маршрутні флористичні обстеження та геоботанічні описи пробних площ на ділянках "Південна" та "Північна"	Шаповал В.В. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Природне ядро, квітень–вересень
10.	Здійснити натурне обстеження ценопопуляцій модельних видів судинних рослин флори асканійського степу на предмет морфологічної дезінтеграції.	Шаповал В.В., Гофман О.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Природне ядро, березень–жовтень

1	2	3	4
11.	Провести геоботанічні описи рослинних угруповань заповідного степу	Шаповал В.В., Гофман О.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Природне ядро, травень-липень
12.	Провести зведення та упорядкування зібраних на території природного ядра геоботанічних описів	Шаповал В.В., Гофман О.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Природне ядро, квітень-вересень
13.	Визначити актуальний об'єм та структуру флори вищих судинних рослин заповідного степу; моніторинг чисельності і поширення нових видів флори заповідного степу	Шаповал В.В. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Природне ядро, березень-вересень
14.	Визначити величини продуктивності рослинних угруповань відповідно до ліміту та дозволу	Гофман О.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Ділянка "Стара" (кв. 43, 44), масиви "Південний" та "Північний" (кв.15, 33, 68), ділянка "Великий Чапельський під", травень-липень
15.	Провести упорядкування інформаційної бази запасів поточної фітопродукції зональних та інтразональних фітоценозів	Шаповал В.В., Гофман О.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Лабораторія біомоніторингу і заповідного степу, серпень-вересень
16.	Здійснити камеральний фракційний аналіз укісної фітомаси	Гофман О.П., Половинка Н.Д./ лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Лабораторія біомоніторингу і заповідного степу, травень-червень
17.	Здійснити висушування та зважування зразків надземної фітомаси	Гофман О.П., Половинка Н.Д. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Лабораторія біомоніторингу і заповідного степу, серпень-вересень
18.	Зібрати та узагальнити дані про чисельність фонових та рідкісних видів тварин заповідного степу	Гавриленко В.С., Думенко В.П., Листопадський М.А., Поліщук І.К. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Біосферний заповідник, протягом року
19.	Вивчити структуру популяцій і особливості динаміки чисельності ссавців	Думенко В.П., Поліщук І.К. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Біосферний заповідник, протягом року
20.	Здійснити експедиційне обстеження орнітокомплексів регіону біосферного заповідника	Гавриленко В.С., Листопадський М.А., Мезінов О.С., Левада Т.В. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу; лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Біосферний заповідник, Присивашся, протягом року
21.	Провести облік земноводних та плазунів	Поліщук І.К. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника, березень-серпень
22.	Провести облік дрібних ссавців, крім тих, що занесені до Червоної книги України (в	Поліщук І.К. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника, квітень-жовтень

1	2	3	4
	наукових цілях) шляхом відлову з тимчасовим вилученням <i>відповідно до ліміту та дозволу</i> на 2 стаціонарах цілини з метою визначення сезонної та багаторічної динаміки чисельності і статево-вікової структури: нориці гуртової, нориці лугової, миші звичайної, миші курганцевої, мишака степового, білозубки малої		
23.	Провести облік ховрашків малих, бабаків степових, вивірок звичайних, тушканів великих	Поліщук І.К. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника, січень–квітень, липень, жовтень, листопад
24.	Здійснити картування колоній бабаків і ховрашків	Поліщук І.К. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника квітень–жовтень
25.	Провести маршрутний облік хижих ссавців та збір	Думенко В.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника, протягом року
26.	Здійснити фенологічні спостереження за популяціями хижих ссавців	Думенко В.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника, січень–грудень
27.	Провести кількісний облік хижих ссавців	Думенко В.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника, січень–грудень
28.	Здійснити картування індивідуальних ділянок ласки, визначення їх функціональних центрів	Думенко В.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника, січень–грудень
29.	Здійснити статистичну обробку матеріалів з обліку хижих ссавців	Думенко В.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Науковий відділ, квітень–грудень
30.	Провести облік лисиці <i>Vulpes vulpes</i> на цілині. Зібрати дані про стан популяції лисиці (відстріл 5 особин, у разі проникнення на орнітологічну секцію зоопарку "Асканія-Нова") – відповідно ліміту та дозволу	Думенко В.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника, зоопарк, протягом року
31.	Провести облік куниці <i>Martes foina</i> . Зібрати дані про стан популяції (відлов пастками 7 особин, у разі їх проникнення на орнітологічну секцію зоологічного парку "Асканія-Нова")	Думенко В.П. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія біосферного заповідника, зоопарк, протягом року
32.	Провести облік комах	Думенко В.П. / лабораторія біомоніторингу і	Територія біосферного заповідника, зоопарк, протягом року
33.	Провести камеральну обробку та упорядкування фауністичного колекційного матеріалу	Поліщук І.К., Думенко В.П., / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Науковий відділ, квітень–грудень

1	2	3	4
34.	Здійснити експедиційні обстеження прилеглих до території заповідника урочищ: Агайманський, Барнашівський та Малий Чапельський поди	Шаповал В.В., Поліщук І.К., Думенко В.П., Листопадський М.А., Гофман О.П., Половинка Н.Д. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Регіон заповідника, березень–травень
35.	Зібрати та узагальнити дані про інтродукцію нових видів, форм і сортів деревних, квітничково-декоративних та рідкісних рослин в дендрологічному парку "Асканія-Нова" загальнодержавного значення	Гавриленко Н.О., Рубцов А.Ф., Литвиненко Ю.С., Михайлецька І.В. / лабораторія дендропарку	Дендропарк, протягом року
36.	Зібрати та узагальнити дані з біології тварин зоопарку "Асканія-Нова".	Гавриленко В.С., Герасимчук Ю.М., Корінець Н.О., Левада Т.В., Літвінцова Ю.М., Мезінов О.С., Смаголь В.О., Ясинецька Н.І. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Зоопарк, протягом року
37.	Провести паразитологічний моніторинг інтродукованих тварин зоопарку "Асканія-Нова"	Звегінцова Н.С. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Зоопарк, протягом року
38.	Узагальнити інформацію про розселення вирощених в зоопарку птахів в природу	Мезінов О.С., Левада Т.В. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Зоопарк, протягом року
39.	Зібрати дані про збереження видів флори та фауни, занесених в чинні для України міжнародні переліки	Гавриленко Н.О., Думенко В.П., Корінець Н.О., Листопадський М.А., Мезінов О.С., Поліщук І.К., Смаголь В.О., Шаповал В.В., Ясинецька Н.І. / науковий відділ	Територія заповідника, протягом року
40.	Провести фенологічні спостереження за аборигенною та інтродукованою фауною на облікових маршрутах та стаціонарах; зимовий облік ссавців і птахів у заповідному степу; кварталні обліки інтродукованих тварин зоопарку "Асканія-Нова"	Гавриленко В.С., Герасимчук Ю.М., Думенко В.П., Корінець Н.О., Левада Т.В., Літвінцова Ю.М., Листопадський М.А., Мезінов О.С., Поліщук І.К., Смаголь В.О., Ясинецька Н.І. / науковий відділ	Територія заповідника, протягом року

1	2	3	4
41.	Провести спостереження за флорою судинних рослин фенологічних ділянки "Стара"	Гофман О.П., Половинка Н.Д. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	Територія заповідника, протягом року
42.	Провести фенологічні спостереження за інтродукованою флорою дендрологічного парку "Асканія-Нова" (23 види та форми деревних рослин, 5 видів голонасінних рослин природної флори України, 10 видів рідкісних рослин, 10 видів трав'янистих декоративних рослин)	Гавриленко Н.О., Гераскіна Л.В., Литвиненко Ю.С., Михайлецька І.В., Рубцов А.Ф. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, протягом року
43.	Дослідити антропогенний вплив на природно-заповідні об'єкти біосферного заповідника "Асканія-Нова", проконтролювати здійснення біотехнічних, санітарних і науково-технічних заходів	Науковці заповідника / науковий відділ	Територія заповідника, протягом року
44.	Зібрати дані про зміни у структурі землекористування, результати господарської діяльності та її вплив на природні екосистеми	Шаповал В.В., Звєгінцов С.С. / лабораторія біомоніторингу і заповідного степу	
45.	Виділити в природі ділянки для проведення протипожежного викошування трав у заповідній зоні та здійснити протипожежні прокоси відповідно до ліміту та дозволу	Літвінцов В.П., Субботін В.О., Шаповал В.В. / спеціальна адміністрація заповідника, науковий відділ	Природне ядро (цілина та перелоги), по загальному периметру масивів "Північний" (кв. 1–24) та "Південний" (кв. 1–90, за винятком південних меж кв. 83–86, 89, 90 діл. "Успенівка") площею 323,1 га, південні межі кв. 83–86, 89, 90 діл. "Успенівка" площею 15,3 га, а також поперечні протипожежні прокоси у природному ядрі: кв. 29, 46, 63 площею 62,6 га, кв. 34, 51, 68, 80, 88 площею 100,6 га, кв. 41, 58, 75 площею 55,6 га, кв. 4, 10, 16, 22 площею 70,1 га. Загальна площа 627,3 га
46.	Провести протипожежне викошування галявин дендропарку	Субботін В.О., Гавриленко Н.О., Вороніна О.В. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, травень–червень
47.	Провести ранньовесняний огляд дубів і яблунь, технічно знищити знайдені зимуючі гнізда золотогоуза та глідівниці	Вороніна О.В. / дендрологічний парк	Дендропарк, березень
48.	Регулярно визначати фітосанітарний стан рослин в інтродукційних розсадниках і на колекційних ділянках, організувати їх захист в разі розмноження шкідників та хвороб	Вороніна О.В. / бригада дендропарку	Дендропарк, березень–серпень

1	2	3	4
49.	Провести вибракування та вимічування елімінантних дерев в дендропарку	Рубцов А.Ф. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, червень-серпень
50.	Провести вилучення елімінантних дерев згідно з обсягами лісорубного квитка	Рубцов А.Ф., Вороніна О.В. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, січень-грудень
51.	Мобілізувати для первинних інтродукційних випробувань насіння декоративних деревних та трав'янистих рослин відповідно до плану НДР	Гавриленко Н.О., Рубцов А.Ф., Литвиненко Ю.С. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, січень-квітень
52.	Висадити в дендропарку деревні та декоративні трав'янисті рослини відповідно до плану НДР	Гавриленко Н.О., Рубцов А.Ф. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, квітень, жовтень
53.	Провести весняний посів рослин на інтродукційних ділянках відповідно до плану НДР	Гавриленко Н.О., Рубцов А.Ф. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, березень-квітень
54.	Провести збір насіння квітниково-декоративних рослин (однорічників та дворічників), цибулин, бульбоцибулин та кореневищ багаторічників на колекційних ділянках дендропарку з метою їх посіву та посадки в розсаднику, обміну та реалізації	Науковці / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, червень-жовтень
55.	Провести збір насіння деревних та чагарникових рослин для посіву в розсаднику	Рубцов А.Ф., Михайлецька І.В. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, протягом вегетаційного сезону
56.	Провести заготівлю живців листяних та хвойних деревних рослин	Бойко Г.Б. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, січень, квітень
57.	Здійснити вирощування посадкового матеріалу деревних рослин в контейнерах	Рубцов А.Ф., Вороніна О.В., Бойко Г.Б. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, протягом року
58.	Посіяти в розсаднику насіння деревних рослин для вирощування посадкового матеріалу	Вороніна О.В., Бойко Г.Б. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, жовтень-листопад
59.	Реалізувати посадковий матеріал деревних рослин (сіянці, саджанці), насіння квітниково-декоративних і деревних рослин різних видів, бульбоцибулин та кореневищ багаторічників	Гавриленко Н.О., Рубцов А.Ф., Вороніна О.В., Бойко Г.Б. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, протягом року
60.	Провести перевірку стану території та виконання заходів боротьби з карантинними бур'янами (повитиця, амброзія) та шкідниками (американський білий метелик)	Гавриленко Н.О.; Вороніна О.В. / лабораторія дендрологічного парку	Дендропарк, червень-липень
61.	Провести впорядкування зелених насаджень зоопарку (вилучення сухоостою) згідно чинного законодавства (лісорубний квиток, план проведення санітарно-оздоровчих заходів)	Гавриленко Н.О.; Вороніна О.В.; Зіневич М.О., Куліда Л.П., Фисина С.М. / дендро- та зоопарк	Дендропарк, зоопарк, березень, листопад-грудень
62.	Закласти квітники на території екскурсійного маршруту та догляд за ними	Весела С.О. / сектор екологічної пропаганди	Дендропарк, березень-жовтень
63.	Здійснити поповнення наукових колекцій лабораторій та музею "Природа Таврії"	Науковці, співробітники музею заповідника / науковий відділ	Науковий відділ, музей заповідника, протягом року

1	2	3	4
64.	Зібрати інформацію про поповнення наукових фондів зоологічних колекцій (черепи, скелети, роги, шкури, паразитологічні препарати, зразки шерсті тощо)	Думенко В.П., Звегінцова Н.С., Корінець Н.О., Мезінов О.С., Поліщук І.К., Смаголь В.О., Ясинецька Н.І. / науковий відділ	Науковий відділ, музей заповідника, протягом року
65.	Провести формування репродуктивних та одностатевих груп птахів, копитних і мозолоногих тварин зоологічного парку "Асканія-Нова"	Наукові та науково-технічні співробітники, бригадири секцій зоопарку / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Зоопарк, березень–квітень
66.	Провести випуск тварин із приміщень весною, розміщення їх у вольєрах і загонах	Наукові та науково-технічні співробітники, бригадири секцій зоопарку / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Зоопарк, ВЧП, березень–квітень
67.	Перевести тварин зоологічного парку "Асканія-Нова" в приміщення восени	Наукові та науково-технічні співробітники, бригадири секцій зоопарку / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Зоопарк, ВЧП, жовтень–листопад
68.	Дотримуватися технологій вольєрного, напіввільного та вільного утримання диких тварин в зоопарку "Асканія-Нова" та загонах	Мезінов О.С., Самарський І.М., Губа М.П., бригадири зоопарку / науковий відділ, зоологічний парк "Асканія-Нова"	Зоопарк, ВЧП, протягом року
69.	Провести селекційне вибракування тварин зоопарку "Асканія-Нова" (за актами вибракування)	Члени комісії, Губа М.П. / науковий відділ, зоологічний парк "Асканія-Нова"	Зоопарк, протягом року
70.	Здійснити мічення копитних та мозолоногих тварин холодним тавром та вушними вищипами	Ясинецька Н.І., Корінець Н.О., Смаголь В.О., Герасимчук Ю.М. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Зоопарк, протягом року
71.	Здійснити мічення (кільцювання, встановлення бирок) кілегрудих птахів зоопарку	Мезінов О.С., Зіневич М.О., Левада Т.В., Літвінцова Я.М. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Орнітосекція зоопарку, протягом року
72.	Підготувати гніздову територію, створити гніздовий мікроландшафт для кілегрудих птахів зоопарку	Левада Т.В., Літвінцова Я.М., Зіневич М.О. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Орнітосекція зоопарку, лютий–червень
73.	Облаштувати території для утримання ему, нанду, африканських страусів у весняно-осінній період у вольєрах	Куліда Л.П., Мезінов О.С., Герасимчук Я.М. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Зоопарк, ВЧП, березень–жовтень

1	2	3	4
74.	Провести облік чисельності (пішохідні маршрути та автомобільним транспортом) зимуючих і перелітних птахів на водоймах зоопарку та в загонах ВЧП	Мезінов О.С., Листопадський М.А., Левада Т.В., Літвінцова Я.М. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Зоопарк, ВЧП, протягом року
75.	Сформувати виводки птахів на території зоопарку шляхом підсадки	Левада Т.В., Літвінцова Я.М. , Зіневич М.О. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Орнітосекція зоопарку, березень–липень
76.	Здійснювати випуск птахів у природу та на водойми зоопарку	Левада Т.В., Літвінцова Я.М., Зіневич М.О. / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Орнітосекція зоопарку, ІІІ–ІV кв.
77.	Проводити патолого-анатомічні дослідження тварин	Губа М.П., співробітники / лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Спецприміщення, протягом року
78.	Здійснювати огляд поголів'я копитних в загонах ВЧП (верхи, в кінних екіпажах та автомобільним транспортом)	Літвінцов В.П., Рязанцева О.І., Губа М.П., наукові співробітники	ВЧП, протягом року
79.	Здійснювати інвентаризацію поголів'я тварин зоопарку	Інвентаризаційна комісія	Зоопарк, ВЧП, двічі на рік
80.	Здійснювати облаштування і контроль стану водопою в загонах ВЧП, організувати безперервне постачання води у водойми	Літвінцов В.П., Рязанцева О.І., Губа М.П. / спеціальна адміністрація	ВЧП, протягом року
81.	Провести статистичну обробку матеріалу НДР за 2017 р., написати квартальні, піврічний та річний звіти	Науковці / науковий відділ	Науковий відділ, березень–грудень
82.	Підготувати та опублікувати наукові статті, тези	Науковці / науковий відділ	Науковий відділ, січень– грудень
83.	Здійснити апробацію та впровадження результатів завершених наукових досліджень	Науковці / науковий відділ	Науковий відділ, серпень–грудень
84.	Здійснити надання науковцями консалтингових послуг	Науковці / науковий відділ	Науковий відділ, січень– грудень–грудень
85.	Підготувати екскурсоводів для роботи на екскурсійних маршрутах заповідника (проведення лекцій і практичних занять під час роботи курсів підвищення кваліфікації екскурсоводів)	Науковці / сектор екологічної пропаганди, зоо- та дендропарки	Науковий відділ, лютий– травень
86.	Підготувати постійно діючі виставки тварин і рослин на екскурсійних маршрутах дендрологічного та зоологічного парку	Науковці / лабораторія дендрологічного парку, лабораторія збереження різноманіття диких тварин, зоо- та дендропарки	Науковий відділ, березень–травень
87.	Взяти участь у наукових конференціях, нарадах, семінарах	Науковці / науковий відділ	Україна та зарубіжжя, січень–грудень
88.	Підготувати Делектус дендропарку на 2017 рік	Гавриленко Н.О., Рубцов А.Ф. / лабораторія дендрологічного парку	Лабораторія дендрологічного парку, січень–лютий

1	2	3	4
89.	Підготувати дані для отримання дозволів на використання природних ресурсів дендропарку на 2018 рік	Зав. лабораторіями / науковий відділ	Науковий відділ, серпень
90.	Підготувати "План проведення санітарно-оздоровчих заходів в дендрологічному парку "Асканія-Нова" загальнодержавного значення на 2018 р.	Гавриленко Н.О., Рубцов А.Ф. / лабораторія дендрологічного парку	Лабораторія дендрологічного парку, вересень–листопад
91.	Вести щоденники спостережень, вимірювань, книги обліку, племінні картки на тварин	Наукові та науково-технічні працівники / науковий відділ	Науковий відділ, січень–грудень

План заходів з наукової та науково-технічної діяльності Біосферного заповідника "Асканія-Нова" імені Ф.Е. Фальц-Фейна НААН у 2017 році затверджено рішенням Вченої ради від 30 листопада 2016 р., протокол № 9